

Sairaanhoitajaliiton koronakysely: ”Miksemme saa vaarallisen työn lisää?”

Tiedote. Julkaistu: 06.05.2020, 07:00
Suomen sairaanhoitajaliitto

Sairaanhoitajaliiton koronakysely on ollut avoinna maaliskuun puolivälistä asti. Kyselyn vastauksia on tähän mennessä analysoitu ja julkistettu kolmessa erässä. Kun Sairaanhoitajaliitto edellisen kerran (17.4.) tiedotti kyselyn tuloksista (noin 700 vastausta), sairaanhoitajien vastaukset lähes tuplaantuivat (noin 1300 vastaukseen) seuraavan kolmen päivän aikana.

- Meille sairaanhoitajien vastaustulvan viesti on selvä. Saimme jäseniltä valtakirjan nostaa heidän äänensä kuuluville. Ja niin me teemme, sanoo Sairaanhoitajaliiton puheenjohtaja Nina Hahtela.

Sairaanhoitajaliitto on toimittanut koronakyselyssä nousseet asiat tiedoksi keskeisille päättäjätahoille. Lähes kaksi kuukautta samaa hätähuutoviestiä sairaanhoitajilta on liikaa.

- Nyt täytyy priorisoida hoitohenkilökunnan työoloja, sanoo puheenjohtaja Hahtela.

Mitkä asiat ovat toistuneet kyselyn vastauksissa maaliskuun puolivälistä asti?

Sairaanhoitajaliitossa on seurattu, onko suojainpula vastausten perusteella hellittämässä ja onko ohjeistukseen tullut selkeyttä. Näin ei näytä olevan. Lähes kahden kuukauden ajan koronakyselyssä on kommentoitu suojainpulaa: on kova huoli suojaimista ja sitä kautta työ- ja potilasturvallisuudesta. Potilaan, kollegan ja oma sekä läheisten terveenä ja hengissä säilyminen huolestuttaa aina vaan.

”Tämä on jo hätähuuto. Antakaa meille hoitamiseen välineet!”

”Kanslian seinälle ilmestyi muutama viikko sitten lappu johdolta, että suojakäsineiden käyttöä tulee rajoittaa ja vähentää!”

”Viimeisimpänä ohje eräällä osastolla osastonhoitajan sanomana, että koronapotilaan lähihoidossa riittää pelkästään hanskat, kun käynti kestää alle 15 minuuttia. Onko työsuojelurikos?”

- Me odotamme sitä, että nämä kommentit ja kysymykset loppuvat ja toimimme nyt sen edistämiseksi, puheenjohtaja Hahtela sanoo.

Sairaanhoitajat haluavat tietää, milloin ja mitä suojaimia on tulossa siihen työyksikköön, jossa he työskentelevät sekä miten toimitaan potilas- ja työturvallisuutta noudattaen siihen asti.

- Heidän on nämä vastaukset saatava. Tiedottamisen tässä elintärkeässä asiassa tulee olla selkeää, rehellistä ja säännöllistä kautta linjan, sanoo Hahtela.

Nouseeko viimeksi analysoiduista vastauksista esiin jotakin uutta?

Sekä sairaanhoitajat että esimiehet kyselevät yhä enemmän tuen, oikeudenmukaisuuden ja kohtuullisuuden perään. Esimiesten vastausten määrä on noussut. Lähiesimiehet ovat kovilla. Osassa vastauksia ollaan todella vihaisia ja ajatukset alanvaihdosta ovat selvästi vahvistuneet. Sairaanhoitajilla on myös kova huoli siitä, saavatko he pitää vapaapäivänsä ja lomansa.

"Pääsiäisen aikana tilattiin ruumisauto aika monta kertaa. Kävin keskusteluja ja tein päätöksiä, jotka olisivat kuuluneet lääkärille. Olisimme tarvinneet tukea ja apua. Tämä aika jää kyllä kummitelemaan mielen sopukoihin."

"Esimies kertoi eilen, että kesälomia voidaan antaa lyhyelläkin varoitusajalla esimerkiksi 3–5 päivän pätkissä ja tarvittaessa voidaan myös määrätä lomalta töihin 24 h kuluessa."

"Oma esimies ei ole käynyt yhtään kertaa paikan päällä neljään viikkoon."

"Lomat peruttu ja voivat siirtyä syksyyn sanoo esimies. Miten se on mahdollista?!? Koska olen vaihtanut työpaikkaa, niin viimeisin kesäloma oli syksyllä 2018. En jaksa. Työnantaja sanoo, että minut voidaan siirtää toiseen yksikköön töihin sadan kilometrin päähän, jos siellä ilmenee koronaa ja sairaanhoitajista on pula."

Myös esimiehet kokevat asemansa hyvin ristiriitaiseksi ja turvattomaksi

"Kannatte huolta jäsenistänne, jotka tekevät arvokasta hoitotyötä. Toivon, että annatte tuen myös meille, jotka omassa johtamistyössään haluavat toimia ammattimaisesti. Ministeriö ajoi meidät johtajat ahdinkoon."

"Tunnelmat on aika ahdistavia esimiesnäkökulmasta katsottuna. Suojanaamareita ei juuri ole antaa hoitajille ja nyt tuli ommeltuja kasvosuojia koekäyttöön. En taida tarjota niitä hoitajille. Pelottaa minkälaisia syytteitä alkaa sataa, kun ensimmäinen hoitaja tai asukas kuolee suojan puutteen takia."

"Ei millään muulla toimialalla voida kuvitellakaan, että kriisitilanteessa toimintaa organisoidaan ja johdetaan muun työn ohessa!?"

Erityistä huolta sairaanhoitajien vastauksissa herättää se, että epäkohdat korjataan vasta pakon edessä.

"Päivystysosasto jouduttiin sulkemaan, koska hoitajat sairastuivat. Osa hoitajista tekee valituksen Aviin. Vasta tämän jälkeen tuli maskin käyttö jatkuvaksi."

Missä asioissa äänenpainot ovat kiristyneet?

Lähtöaikeet vahvistuvat niin sairaanhoitajilla kuin esimiehilläkin – "Kun tästä päästään, vaihtuu ala ja ammatti."

"Terveyspalveluiden esimiehenä olen saanut tehtäväkseni koronavastaanoton perustamisen, henkilöstön kouluttamisen ja perehdyttämisen eristysvarusteissa toimimiseen, tilojen järjestelyt, ilmanvaihdosta alkaen, samoin lääkärin perehdyttämisen sekä suojainten hankinnan ja kulutuksen reaaliaikaisen arvioinnin. Myös koronanäytteiden tulosten seurannan, kirjaamisen ja tulosten ilmoittamisen potilaille myös viikonloppuisin, näihin ohjeet ja lomakkeet. Koulutan myös henkilöstöä ja vastaan ohjeistuksista. Kaikki tämä on tullut normaalin esimiestyön LISÄKSI. Mitään ei ole otettu pois esimiehen normaalista, erittäin täydestä työstä. Kysytään vaan "oletko huolehtinut?" ja sanotaan "tämä pitäisi nyt tänään heti saada toimimaan. Palkan tarkistamisesta ei ole puhuttu, saanhan tehdä luvalla ylityötä. Minun oletetaan lisäksi tukevan työntekijöitä, seuraavan heidän jaksamistaan, huolehtivan työturvallisuudesta. Varaudu, varaudu, varaudu, koska virkavastuu... Kun tästä päästään, vaihtuu ala ja ammatti!"

"Koronaa ajatellen, voin kiteyttää tunnelmani niin, että tämä oli viimeinen pisara. Näihin talkoisiin en enää aio osallistua! Ilmaisen työ teettäminen, jatkuva joustaminen, päivittäinen omista tauoista tinkiminen, lisääntyvät vaatimukset ja huonosti organisoitu työn suunnittelu ja epäoikeudenmukainen työaika-autonomia eivät tuo lisäpontta arkeen."

"Alan vaihto on todellakin edessä. Ihmiset poltetaan loppuun tällä menolla. Jäljet tulevat olemaan pitkät ja syvät. Eikä työnantaja tarjoa edes työnohjausta tässä tilanteessa, vaan sekin on siirretty syksyyn. Tämän jos olisin tiennyt, en olisi ikinä kouluttautunut hoitajaksi. Hoitajat näyttävät olevan yhteiskunnan orja nykypäivänä."

"Rakastan työtäni ja sen monipuolisuutta enkä haluaisi siitä luopua. Sairaalan yt-neuvottelut ja nyt meneillään oleva koronatilanne on saanut minut hoitajana kokemaan arvottomuuden tunnetta ja uupumusta, jollaista en elämässäni ole missään tilanteessa aiemmin kokenut."

"Jos hoitajat haluaa vaihtaa alaa, se on tervettä suojautumista tämän yhteiskunnan sallimiin rimanalituksiin."

Palkkauksen epäoikeudenmukaisuus korostuu – "Eikö tämä virus nyt ole sitten yhtään niin vaarallinen, että siitä kannattaisi maksaa mitään?"

"Milloin joku päättäjissä huomaa, että me hoitajatkin ollaan ihmisiä, meilläkin on oikeus lepoon ja kunnolliseen vaarallisen työn lisäksi, jota maksetaan rakennusalalla pöly- tai asbestihaitasta tai elintarvikepakkaajalle kylmässä työskentelystä?? Eikö tämä virus nyt ole sitten yhtään niin vaarallinen, että siitä kannattaisi maksaa mitään?"

"Se myös risoo, että osastoja on pantu kiinni ja niiden osastojen henkilökuntaa heitellään osastolta toiselle. Joka päivä eri osasto. Haluan saada sen takia korkeampaa palkkaa, kuten talossa varahenkilöstön työntekijöillä on, koska koen olevani heidän kaltaisensa, joka päivä uusi työyksikkö talon sisällä."

Myös positiivista ja maltillista palautetta on tullut, mutta niukalti

"Kokeneille tehohoitajille kiitos, että jaksavat perehdyttää ja tukea meitä uusia oman työnsä ohessa!"

"Nyt me sairaanhoitajat teemme sitä mitä sairaanhoitajat ovat aina tehneet, hoidamme potilaita. Tähän me olemme kouluttautuneet ja tämän me osaamme! Yhteiskunnat tukeutuvat meihin. Ammattiimme kuuluu monenlaisia riskejä, joista yksi on kautta aikain ollut tartunta."

Sairaanhoitajaliiton puheenjohtaja Nina Hahtelan mielestä sekä ahdistuneet että tyynnyttelevät kommentit kertovat molemmat sairaanhoitajien kovasta ammattitaidosta ja halusta hoitaa työnsä hyvin.

- Milloin lopetatte paniikin lietsomisen, meiltä on kysytty, kun uutisoimme koronakyselyn vastauksia. Sitten, kun sairaanhoitajien hätähuutojen tulva loppuu. Silloin tulkitsemme, että epäkohtiin on puututtu, sanoo Nina Hahtela.

Lue aiemmat [koronakyselyuutisointimme](#).

Lisätietoja antaa: Sairaanhoitajaliiton puheenjohtaja Nina Hahtela, p. 010 321 3331